

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2014

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ομιλία του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη στη συνεδρίαση της Ειδικής Ομάδας για τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή και της Υποεπιτροπής Εταιρικών Σχέσεων του ΝΑΤΟ

Βασίλης Κικίλιας: «Είναι σαφές πως πρέπει να ενισχύσουμε την ασφάλεια των συνόρων μας. Των συνόρων της Ευρώπης»

«Η Ελλάδα αντιμέτωπη με την περιφερειακή κρίση για το θέμα των προσφύγων» ήταν το θέμα της ομιλίας που ανέπτυξε ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, κ. Βασίλης Κικίλιας, στο πλαίσιο της σημερινής συνεδρίασης, της Ειδικής Ομάδας για τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή και της Υποεπιτροπής Εταιρικών Σχέσεων του ΝΑΤΟ, που διεξήχθη στη Βουλή.

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, κ. Βασίλης Κικίλιας, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Η χώρα μας κατά την τελευταία δεκαετία είναι αποδέκτης έντονων παράνομων μεταναστευτικών ροών (εντοπισμοί και συλλήψεις που υπερβαίνουν το 1 εκ. άτομα), φαινόμενο ιστορικά πρωτοφανές παγκοσμίως, που ξεπερνά τις δυνατότητες διαχείρισης του από τις υφιστάμενες εθνικές δομές και υπηρεσίες παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται και τις συνεχείς βελτιώσεις που εισάγονται.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία από κοινού με τις προβλέψεις του FRONTEX, σύμφωνα με τις οποίες, τα ανατολικά μας θαλάσσια σύνορα θα παραμείνουν στο άμεσο μέλλον τα πλέον ευάλωτα εξωτερικά σύνορα της Ε. Ένωσης, καταδεικνύουν τις διαστάσεις του προβλήματος, το οποίο καλείται η χώρα μας να αντιμετωπίσει και να διαχειρισθεί υπερασπιζόμενη τα συμφέροντα του συνόλου των κρατών μελών.

Όπως μπορεί να γίνει κατανοητό, η παράνομη μετανάστευση εμφανίζεται ως ένας σημαντικός παράγοντας κοινωνικής αποσταθεροποίησης και παρέκκλισης από τον κεντρικό εθνικό στόχο, της οικονομικής ανάπτυξης, στο βαθμό που συντελεί στη δημιουργία περιοχών φτώχειας και παρανομίας, και επιβαρύνει το δημοσιονομικό της προϋπολογισμό λόγω των απαιτήσεων ελέγχου των εξωτερικών συνόρων.

Τέλος συντελεί στην διόγκωση της παραοικονομίας με αδυναμία: ελέγχου της οικονομικής ανάπτυξης, δημιουργία θέσεων εργασίας αλλά και αύξηση των δημοσίων εσόδων, τόσο στη χώρα υποδοχής όσο και στη χώρα προέλευσης των μεταναστών.

Η κατάσταση ασφάλειας στη Βόρειο Αφρική, τη Συρία και το Ιράκ αναζωπυρώνει τον κίνδυνο «γεωπολιτικών δονήσεων» στην ευρύτερη περιφέρεια της Μεσογείου. Συνεπώς, βία, ταραχές, οικονομική καταστροφή, και πολιτική ανασφάλεια προκαλούν νέα κύματα προσφύγων – θυμάτων και αναδεικνύουν νέα πεδία προώθησης παράνομων δραστηριοτήτων όπως και επέκτασης των ροών παράνομης μετανάστευσης.

Επειδή ακριβώς, η εντατικοποίηση της παράνομης μετανάστευσης συμπίπτει με μια από τις χειρότερες οικονομικές κρίσεις που γνώρισε ποτέ η χώρα, η Ελλάδα αντιμετωπίζει, από τη μια πλευρά την παράνομη μετανάστευση με σοβαρότητα, αποφασιστικότητα και σχεδιασμό ενώ, από την άλλη, δίνει έμφαση στην ενίσχυση των πλεονεκτημάτων που μπορούν να προκύψουν από την αναπτυξιακή δυναμική της νόμιμης μετανάστευσης.

Ας επιστρέψουμε όμως στην παράνομη μετανάστευση.

Οι γεωπολιτικές ταραχές που περιέγραψα στην αρχή του λόγου μου και ο νέος νομαδισμός που δημιουργούν, ενδεχομένως να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα.

Το κοκτέιλ γίνεται πιο εκρηκτικό όταν μπαίνουν μέσα πολλές και ισχυρές δόσεις ενός τυφλού θρησκευτικού φονταμενταλισμού, με μίσος προς κάθετι αλλόθρησκο.

Είναι σαφές πως πρέπει να ενισχύσουμε την ασφάλεια των συνόρων μας. Των συνόρων της Ευρώπης.

Γιατί η γεωγραφική θέση της Ελλάδας είναι στρατηγικής σημασίας. Η Ελλάδα βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και ουσιαστικά τα σύνορά της, είναι και σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανησυχία μας είναι έκδηλη και οφείλεται, μεταξύ άλλων, στις ενδεχόμενες διασυνδέσεις της παράνομης μετανάστευσης με διάφορες μορφές του οργανωμένου εγκλήματος (π.χ. εμπορία ανθρώπων, διακίνηση πλαστών εγγράφων, κεφαλαίων, όπλων), καθώς και στη χρήση των δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών από εξτρεμιστικά στοιχεία ή μέλη τρομοκρατικών οργανώσεων, στην προσπάθειά τους να διεισδύσουν στο ευρωπαϊκό έδαφος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι Αρχές Ασφαλείας αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες τόσο στον εντοπισμό ατόμων που θέλουν να μεταβούν σε ζώνες διένεξης όσο και ατόμων που επιστρέφουν από αυτές. Πρόκειται για το φαινόμενο των ξένων μαχητών και δεν φαίνεται να υπάρχουν κατάλληλα νομικά εργαλεία για την αντιμετώπιση του ζητήματος, ώστε να αποτραπεί η μετακίνηση ατόμων που θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στη συριακή διένεξη. Η ελεύθερη μετακίνηση των προσώπων συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα για τους Ευρωπαίους πολίτες. Τα σύνορα μεταξύ των Κρατών Μελών της ΕΕ είναι «ανοιχτά», προς διευκόλυνση των μετακινήσεων των πολιτών και των αγαθών, πλην όμως θα πρέπει να συνεκτιμηθεί η τρέχουσα κατάσταση, δηλ. το γεγονός ότι ένα θεμελιώδες δικαίωμα μπορεί να γίνει εύκολα εκμεταλλεύσιμο από τα παράνομα δίκτυα διακίνησης ανθρώπων.

Οι ανησυχίες μας δεν περιορίζονται όμως στις μετακινήσεις Ευρωπαίων πολιτών από και προς τη Συρία. Μία ακόμη σημαντική πτυχή του προβλήματος φαίνεται να αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών που βρίσκονται ήδη στη Συρία και άλλες ζώνες διένεξης.

Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε το ενδεχόμενο υπήκοοι άλλων χωρών (π.χ. από τη Βόρειο Αφρική, τα Βαλκάνια), οι οποίοι δεν μπορούν να επιστρέψουν στις χώρες τους, να μεταβούν στην Ευρώπη με σκοπό την παράνομη είσοδο σε αυτή. Το ενδεχόμενο εισόδου μέσω όμορων με τα Κράτη Μέλη χωρών, όπου ο συνοριακός έλεγχος είναι ανεπαρκής, σε συνδυασμό με την απροθυμία ή την αδυναμία των τρίτων και δη γειτονικών χωρών να συνεργαστούν, μεγιστοποιούν την ενδεχόμενη απειλή. Μάλιστα, πολλοί από αυτούς τους μαχητές θα προσπαθήσουν να εξαφανίσουν τα ίχνη τους και την ταυτότητά τους φθάνοντας στο Ευρωπαϊκό έδαφος, αλλά θα διατηρήσουν την ιδεολογία και το σκοπό για τον οποίο μετακινήθηκαν στις ζώνες διένεξης.

Ποια είναι όμως τα Μέσα διαχείρισης της πρόκλησης;

- Η ΕΕ πρέπει να εξετάσει όλα τα διαθέσιμα μέσα, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις απειλές που εγείρει η τρομοκρατία για την ασφάλεια των συνόρων. Προς αυτήν την κατεύθυνση, πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά νομικά εργαλεία και να προωθηθούν τα υπό συζήτηση

νομοθετήματα με απώτερο στόχο τόσο το ευρωπαϊκό όσο και το επιμέρους συμφέρον των Κρατών Μελών.

- Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η νομοθετική πρόταση που συζητείται στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας «FRONTIERS» του Συμβουλίου, το επονομαζόμενο πακέτο των «ευφυών συνόρων», το οποίο περιλαμβάνει ένα σύστημα καταχώρησης εισόδου-εξόδου των υπηκόων τρίτων χωρών που διέρχονται τα (εξωτερικά) σύνορα της Ένωσης.

- Πέραν αυτού, εκτιμάται ότι η διερεύνηση της δυνατότητας βελτίωσης τόσο του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS II) και της βάσης δεδομένων Eurodac θα μπορούσε να συμβάλει στην έγκαιρη αντίδραση σε περίπτωση ενδεχόμενης τρομοκρατικής δραστηριότητας.

- Η αποτελεσματική εφαρμογή και δημιουργία συνεργιών με τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης μεικτών μεταναστευτικών ροών θα μπορούσε να βοηθήσει την Ένωση στην αντιμετώπιση ενδεχόμενων τρομοκρατικών απειλών σε πρώιμο στάδιο τόσο εντός όσο και εκτός Ένωσης.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε ότι πρέπει:

- αφενός να αυξήσουμε ή/και να εμβαθύνουμε τις Εταιρικές Συμπράξεις Κινητικότητας της ΕΕ με τρίτες χώρες, που να περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικές τόσο με τη σωστή διαχείριση συνόρων στις τρίτες χώρες όσο και με την πρόληψη της τρομοκρατίας (μέσω της αμοιβαίας ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών) και
- να ενισχυθεί η συνεργασία με χώρες διέλευσης, ιδίως όσον αφορά το θέμα της ανταλλαγής επιχειρησιακών πληροφοριών και της βελτίωσης των συνοριακών ελέγχων».